

TRAVEL CLUB

Oktober 2019

TELEFON:
32 46 18 19

ÅBNINGSTIDER:
Tirsdag 11.00 - 15.00

ADRESSE:
Magle Alle 3
2770 Kastrup

HJEMMESIDE: www.sastravel.dk
E-MAIL: office@sastravel.dk

SAS Travel Club 50 års jubilæum

Som blev holdt den den 27 august, var et godt valg til klubbens 50 års jubilæum, for vejret var med os hele dagen, og de mange gæster kunne nyde

maden i det fri.

Maden der blev serveret til jubilæet, viste sig at være særdeles smagsfuldt, så flere var oppe og hente nye forsyning flere gang, og det varme vejr fordrede også en del koldt øl og drikke.

Alle medlemmer der mødte op fik en flaske vin

Det store gavekort på 5000 kr.

med sig hjem, samt deres nye medlemskort.

Der var to begivenheder som dels vil mindes af bestyrelsen og et medlem, for med et blev bestyrelsen trukket til side af IFKL/SAS, de havde en meget stor og glædelig overraskelse til SAS Travel Club, en gave på 5000 kr overrakt til os af direktør Flemming Lykke. Fra selve SAS Klubben fik SAS Travel Club en jubilæumsgave på 2000 kr. Tusind tak for gaven!

Den anden begivenhed var lodtrækning af et gavekort på 7000 kr. som blev vundet af Brian Ikonen, som blev glædelig overrasket, at få beskeden på sin ferie i udlandet, at han havde vundet i lodtrækningen.

Så Brians næste ferie er vel helt eller delvis finansieret med de 7000 kr..

I midten en glad vinder

EXPEDIA REJSER MED FORDEL GENNEM SAS TRAVEL CLUB

De 6 ovenstående iconer kan findes på hjemmesiden Expedia.dk og nogle gange andre iconer, som giver den rejsende oplysning om fordele og tilbud.

Som medlem af SAS Travel Club har du rabat fordele, så kontakt klubben dersom du ønsker at bruge dine fordele til bestilling af hotel, rejser, billeje og de andre tilbud som fås hos Expedia rejser.

Rabat variere lige fra 1% til 10% alt efter om det er fly, hotel, bil eller event (udflugter) Forhør dig derfor om dine muligheder før en bestilling, som foregår gennem klubben, som medlem opnår du dermed den fulde rabat.

Lissabon - september 2019

Portugals hovedstad Lissabon er en skøn by beliggende ca. 20 km fra Tejo-flodens udløb i Atlanterhavet. Den byder på alt, hvad man kan ønske sig af kultur, seværdigheder og ferieoplevelser. Det er mit femte besøg i byen, og min begejstring er lige stor hver gang.

Af Carl Erik Torp

Det kan være temmelig varmt i Lissabon i september, 28 – 35 °C, men varmen føles behagelig på grund af byens beliggenhed ud til Tejo-floden og ikke langt fra Atlanterhavet. Klimaet er mildt, og i februar (vinterferien) er temperaturen ofte 18 – 22 °C med solskin og forårsluft. Der kan dog også være voldsom regn og storm på denne årstid, og for et par år siden havde stormen revet taget af Benficas berømte stadion. Der er aldrig faldet sne i Lissabon og temperaturen kommer ikke under 6 °C.

Den mauriske borg *Castelo de São Jorge*

Lissabon er ligesom Rom bygget på syv høje. Højt oppe på en af de østlige og højeste klipper knejser borgen *Castelo de São Jorge*, der blev bygget af maurerne i 1100-tallet.

Borgen var uindtagelig, og i 1147 kunne korsridderne ikke erobre den og valgte derfor at belejre og sulte maurerne ud.

Da de belejrede efter 17 uger var nødt til at åbne borgens port for at få forsyninger ind, angreb den portugisiske korsridder og adelsmand Martim Moniz portåbningen med sine mænd. Det lykkedes næsten maurerne at lukke porten, men Martim Moniz kastede sig i portåbningen, så den ikke kunne lukkes. Herefter kunne korsridderne besejre de svækkede maurere og indtage borgen.

Martim Moniz døde af sine kvæstelser, men blev efterfølgende hædret ved at få flere pladser og monumenter opkaldt efter sig, bl.a. porten til borgen, *Porta de Martim Moniz*.

Man kan komme op til borgen til fods ad stejle gader og trapper, men det er en særdeles anstrengende tur. Det er nemmere at tage bus 737 fra pladsen *Praça do Figueira* eller sporvogn E28 fra pladsen *Praça do Martim Moniz*.

Fra borgen har man den mest fortryllende udsigt over Lissabon.

venstre hånd ses 25. april-broen *Ponte 25 de Abril*, der forbinder de to bydele adskilt af Tejo-floden. Broen er inspireret af Golden Gate broen i San Fransisco og hed oprindeligt Salazar-broen. Da den upopulære diktator Salazar blev afsat ved den ublodige Nellikerevolution den 25. april 1974 valgte portugiserne at give broen et nyt navn.

På højre hånd anes Lissabons meget fotograferede og besøgte vartegn, *Elevador de Santa Justa*, en 45 m høj elevator fra hvis top der er en fantastisk udsigt over byen, og hvorfra en jernbro fører over til velhaverbydelen *Chiado* og ruinerne af det gotiske 1400-tals karmeliterkloster *Convento do Carmo*.

Klosteret blev ligesom store dele af Lissabon ødelagt af jordskælvet i 1755 og er i dag et besøgsværdigt museum.

En taxachauffør fortalte, at der er jordskælv i Lissabon hver dag. De er dog så små, at man ikke bemærker dem, men for en sikkerheds skyld er alle nye bygninger i Lissabon jordskælvsikrede.

Længere ude til højre (uden for billede) ses en høj bygning som er det firstjernede hotel Mundial. Hotellet har en tagterrasse (restaurant) og en roof-top udskænkning, hvor man kan nyde Lissabon-by-Night. Fra hotellets

restaurant på 1ste sal har man udsigt til pladsen *Praça do Martim Moniz*, der har navn efter førnævnte korsridder.

Belém - kloster og tårn, Mosteiro dos Jerónimos og Torre de Belém

Disse seværdigheder ligger i forstaden Belém og hører til det, man *skal* se i Lissabon. Forstaden ligger ca. 6 km vest for centrum ud til floden. Man kan komme dertil med offentlig transport, men er man to eller flere personer kan det måske betale sig at tage en taxa.

Man kan også købe et *Lisboa Card* for 1, 2 eller 3 døgn, der giver rabat på museumsbesøg og gratis adgang til offentlig transport (metro, sporvogne, busser og tog). Det første er måske mindre interessant for pensionister, der automatisk får rabat på entrebilletter, men kortet giver også mulighed for at springe nogle af køerne over.

I september er der mange turister, og der er lange køer ved indgangen til klosterkirken og billetautomaterne ved selve klosteret.

Belém er stedet hvorfra Vasco da Gama i 1497 sejlede ud for at finde søvejen til Indien.

Han vendte hjem i 1499 med en kostbar last af peber og guld, og det var indtægterne herfra, der bidrog til finansieringen af klosteret *Mosteiro dos Jerónimos* og kirken.

I årene 1515 - 21 byggede man vagttårnet *Torre de Belém* for at kunne forsvare byen mod pirater. Tårnet lå på en klippe midt i Tejo-floden, der dengang gik helt op til klosteret. Siden har floden trukket sig tilbage, så nu kan man komme til tårnet via en gangbro.

Tårnet blev brugt som fængsel i årene 1580 – 1828. De nederste kasematter blev ofte oversvømmet af tidevandet, og her anbragte man de værste forbrydere som så druknede – så ku de lære det!

Belém tårnet var det sidste de søfarende så, når de forlod Lissabon, og det første de så, når de vendte hjem. Det er dog ikke helt rigtigt, for fra flodbredden i Belém kan man langt ude midt i floden skimte en lille klippe med et fyrtårn – det er dér Tejo-floden ender og Atlanterhavet begynder.

For at markere 500-året for Henrik Søfarerens død og ære de portugisiske opdagelsesrejsende lod Salazar i 1960 ved bredden af Tajo-floden opføre det 50 m høje monument, *Padrão dos Descobrimentos*. Det forestiller stævnen af en karavelle tæt besat med portugisiske berømteder.

Der er elevator til monumentets top, hvorfra der skulle være en formidabel udsigt.

Det bemærkes, at billederne af tårnet og monumentet er taget fra søsiden.

Når temperaturen er 32 °C er det en god ide at tage en sejltur på Tejo-floden, fx et 1½ times cruise i åben båd med guide (engelsk, fransk, spansk og portugisisk).

Turen udgår fra den sydlige togstation *Cais do Sodre*, og man får historiske detaljer om mange af de seværdigheder, vi sejler forbi.

Desuden tilbydes vi mindst ét glas kold velsmagende portugisisk hvidvin, Vino Verde, eller et glas koldt vand.

Baixa – den centrale bydel

Gaderne er et symmetrisk net med parallelle hovedgader og vinkelrette tværgader (ligesom i New York). Nogle er trafikerede og andre er gågader med smukke mosaikker på fortovene. Her ligger et utal af restauranter og modeforretninger, fx Zara, Stradivarius, Benetton, Mango, H&M m.m. Hovedstrøget er *Rua Augusta*, der løber mellem *Rossio* pladsen og triumfbuen *Arco Triunfal* og munder ud i pladsen *Praça do Comércio*, der ligger ned til Tejo-floden.

Det er den næststørste plads i Europa, og det er en udsøgt fornøjelse at sidde på et af udsænkingsstederne og nyde et glas kold rosevin eller en kold portugisisk øl. Portugal laver to slags øl, *Super Bock* og *Sagres*, der begge er ganske velsmagende.

Ægte portugisisk – *Bacalhau* og *Fado*

Der er mange skønne restauranter i Lissabon, og vil man gerne væk fra de mange turister, kan man via sin SmartPhone finde mange lokale steder med gode anmeldelser. Man bør måske være opmærksom på, at selvom det fundne sted kun ligger 500 m fra centrum, så er de 100 m måske mere eller mindre stejlt *opad*.

Der er to kulinariske goder man ikke bør snyde sig selv for - kanelkagerne fra Belém, *Pastéis de Belém*, og Portugals nationalret *Bacalhau*, der er saltet klipfisk (torsk). Det smager fortrinligt og hævdes at kunne tilberedes på 365 forskellige måder.

Fado er melankolske portugisiske sange, som kan nydes på hyggelige fado-restauranter i bydelene *Alfama* og *Bairro Alto*. Det er en oplevelse, man bør unde sig selv. Det anbefales at bestille bord.

Fakta om Lissabon

Der er ca. 507.000 indbyggere i hovedstadens bykerne og 2.8 mill. hvis man medregner oplandet. Byområdet dækker ca. 100 km².

Lissabon har en god infrastruktur. Den offentlige trafik fungerer, og man kan gøre det nemmere at benytte den ved at købe et *Lisboa Card*. Der er mange taxaer, og det er muligt at bruge appen FreeNow (mytaxi), hvor prisen oplyses forlods og er mindre end de normale taxapriser.

Der er mange biler og de kører hurtigt og tæt, så det at køre i en lejet bil i Lissabon vil kræve nerver af stål.

Der er mange hoteller i Lissabon. Hvis nogen efterspørger den nemme løsning, kan jeg anbefale to – det allerede nævnte firstjernede mondæne hotel *Mundial* og det meget mindre og charmerende firstjernede rustikke hotel *Tesouro da Baixa*. Vi boede på sidstnævnte september 2019, og det ligger lige over for *Mundial*. Fælles for dem er, at de ligger meget centralt.

Langt de fleste portugisere taler engelsk, og den portugisiske folkementalitet er meget venlig og imødekommende. Portugal er ikke et rigt land, og der er en del tiggere og hjemløse på gaderne, men der er rent overalt.

Der findes en mængde litteratur om byen, og man kan finde rigtig meget på Internettet. For at få mest muligt ud af en ferie i Lissabon er det en god ide at orientere sig hjemmefra.

Den nemmeste måde at komme til Lissabon på, er at flyve med TAP Air, der flyver direkte mellem København og Lissabon. TAP Air er medlem af gruppen *Star Alliance* og deler bagagehåndtering med SAS. I flyet serveres varm morgen- og aftensmad med drikkevarer u/b.

Ønsker man at besøge steder væk fra selve Lissabon, kan man fx besøge byerne *Sintra*, *Estoril* og *Cascais* samt det store *Lisboa Ocenário* nord for byen.

Hvis nogen efter denne ultrakorte rejseberetning skulle have lyst til at besøge Portugal og Lissabon, så vil jeg slutte med at ønske *boa viagem* (god rejse).

Fleet management i SAS har travlt

For SAS fly får nyt look, for en stor del af flåden på ca. 160 SAS fly, skal i løbet af et halvt år have nye "klæder" ny bemaling, samt indfasning af helt nye fly i den nye bemaling. SAS har nemlig afgivet ordre på 50 nye fly af typen Airbus A320neo.

Det første af de nye fly bliver leveret næste år, og over en periode på fire år kommer de resterende fly ind i flåden. Airbus A320neo hører til de mest effektive fly og har 10 til 20 % mindre brændstof forbrug end de gamle Boeing 737 og Airbus 320 fly, der kommer til at måtte vige pladsen for de nye fly.

Norwegian og JetBlue indleder samarbejde

Norwegian og det amerikanske lavprisselskab JetBlue indleder samarbejde om ruter. Passagerer skal næste år kunne booke gennemgående billetter på begge selskabers hjemmesider.

Det er sikkert godt at stå sammen i fly branchen

For i 2019 er der blevet 45.000 færre flyvninger som følge af konkurser

Mindst otte større europæiske flyselskaber er gået konkurs i 2019. Hvis de fortsat havde fløjet, ville de tilsammen have stået for over 45.000 flyvninger den kommende vinter.

Mens der fortsat er over to måneder tilbage af 2019, kan det allerede nu konkluderes, at europæisk luftfart i år har været ekstraordinært hårdt ramt af konkurser i branchen.

Senest har Thomas Cook Gruppens konkurs sendt chokbølger gennem den europæiske luftfartsbranche og berørt om imod 150.000 passagerer. I sidste måned gik Frankrigs næststørste flyselskab, Aigle Azur, konkurs, og et andet fransk luftfartsselskab, XL Airways, fulgte hurtigt efter.

Sloveniens største flyselskab, Adria Airways, er også kollapsedet, og det samme er islandske WOW Air, tyske Germania, britiske BMI Regional og italienske Ernest Airlines, og mindst otte større europæiske flyselskaber er i løbet af i år gået konkurs, og de otte selskaber ville – hvis de havde klaret skærene og fortsat fløj – tilsammen have stået for over 45.000 flyvninger i det kommende vinterprogram, men når det er sagt, betyder det dog kun en nedgang på lidt over 1 % målt på antal flyvninger, og dermed er konkurrence i fly branchen stadig benhård.

Korsika på cykel

Hvis du både er aktiv og elsker smukke bjerge, så vil du også nyde en ferie på Korsika. Korsika, som grækerne helt berettiget gav navnet "Skønhedens Ø", er den mest bjergrige ø i Middelhavsområdet med flere end 100 bjergtoppe over 2000 meter i højden. Ligegyldigt hvor du end vender blikket, ser du et storslået landskab i beskyttede omgivelser, som kan udforskes på vandreture, mountainbike, landevejscyklung, kanoture eller hævet over landskabet i paragliding.

Øen er stadig uspoleret og et rent cykelferieparadis. Hvis man da ellers er til flot natur, betagende udsigter, god mad og ikke mindst masser af bjergkørsel, som kræver at man er i god form. Trænger man til lidt hjælp på ruterne, er et nyt tilbud, at el-cykler lejes ud. Med 13 etaper på tværs af 550 km og masser af stigninger forbi landsbyer forbinder den afmærkede GT20-rute (GT = Grand Travers) nord og syd og giver cyklisterne mulighed for at opleve et autentisk og mindre kendt Korsika. Hver dagsetape er ca. 70

Korsika er et rent cykelferieparadis

km. Balagna området med markerede ruter er det mest populære område for cykelfreaks. Her er en 220 km markeret cykelrute både med udfordrende bakker, ligeud-kørsel og tid til at nyde de små landsbyer. Korsika er opdelt i to regioner og den har været under fransk styre siden 1768. Korsika har i dag ca. 250.000 indbyggere, og hovedstaden Ajaccio ligger på den vestlige side af øen. Korsikas regionale naturparkdækker to tredjedele af øens areal, og her findes desuden 5 naturfredede områder og flere havreservater. Afstanden til Frankrig ved Nice er 180 km. Livorno i Italien ligger 83 km borte, og der er kun 12 km mod syd til den italienske nabø, Sardinien.

Portugal hitter som rejsemål

For tredje år i træk kårede rejsebranches Oscar-uddeling, Danish Travel Awards, for nylig Portugal som Europas bedste rejsemål. Og det er forbrugerne, som danner grundlaget for prisen. At Portugal er en storfavorit blandt de danske rejsende, ses også på statistikkerne: I perioden januar til maj 2019, hvor de senest offentliggjorte statistikker er fra, er antallet af danske besøgende steget med hele 5,6 pct. sammenlignet med samme periode året før.

Det er ikke kun danske rejsende, der er glade for Portugal. Portugal løb med prisen både i 2017 og 2018. Rejsemålet, der hvert år besøges af mere end 21 millioner rejsende fra hele verden, har tidligere fået denne pris på baggrund af landets varierede landskaber og venlige folkefærd. Om de får lov til at lave hattrick her også, afgøres til finale-ceremonien den 28. november i Oman - hvor Portugal også er nomineret i en række andre kategorier; bl.a. verdens førende strand-destination (Algarve) og verdens førende storbyferie-destination (Lissabon).

Cascais er et yndet feriemål langs kystlinien nord for Lissabon. Portugal havde sidste år mere end 21 millioner rejsende fra hele verden.

SAS Travel Club har nyt medlemskort til dig!

Til alle der ikke har fået deres medlemskort, så ligger det klar til

afhentning på kontoret.

Det er en fordel for dig at have dit medlemskort med, når du vil leje en lejlighed eller opnå rabat, med de aftaler som SAS Travel Club har indgået, for at du kan få rabat, da kræves det at du kan fremvise dit medlemskort.

Manater og andre eksotiske dyr

Det bliver mere og mere populært at komme tæt på og opleve dyr i deres eget miljø, læs nedenstående fra en feriegæst der besøgte Kings Bay i Florida

Vejret var dårligt, men det var kun godt. Så er der færre mennesker.

Efter ankomst så vi videoen og fik våddragt på. Herefter blev vi kørt ned til båden. Luften var kold, så vandet føltes varmt. Efter grundige instruktioner blev vi sluppet

løs blandt de store dyr. En oplevelse i verdensklasse, at opleve Manater og svømme sammen med dem. Da vi kom op ventede der varm kakao og vi fik hurtigt varmen igen.

498 SE Kings Bay Dr, Crystal River, FL 34429, USA

<https://www.riverventures.com/>

Hamborg på den gode måde

På supertur tre-fire dage i Hamborg og overnatning på et hotel med dansk islæt. Hamborg er en by i kæmpe udvikling i og omkring Hafencity og Speicherstadt. En sejltur på Alster er ren afslapning og Elbphilharmonie en stor nydelse.

Tekst Karen Fredslund Ellegaard

Foto News/2

Check in i Hamborg

Tag en hurtig beslutning og besøg Hamborg i 3-4 dage. Min gode veninde og rejsekammerat og jeg tog den virkelig hurtige beslutning en sommerdag i juli, da vi slentrede rundt i Tivoli og valgte en smuttur til hovedstaden i Slesvig-Holstein. Vi fandt hurtig et sted, hvor vi kunne sætte os og planlægge. Hvordan skulle vi rejse: Med fly – tog – egen bil eller bus. Vi valgte bus, og jeg gik ind på app'en med Flixbus, som viste mange daglige afgang. Hamborg tur/retur, vi valgte datoer i september til 2 personer med reserverede sæder – i alt 578 kr. Det kunne ikke gøres billigere. Dankortet frem og trykke ENTER. Så var transporten frem og tilbage betalt.

Hotellet

Hvor skulle vi overnatte? Via et familiemedlem i Sønderjylland, som ofte gæster Hamborg forretningsmæssigt, blev vi anbefalet et hotel med det klart usexede navn Egon Hotel. Det er et nyrenoveret hotel beliggende for enden af den lange trafikerede Reeperbahn, der kunne bookes til rimelig pris. Jeg fik samtidig at vide, at Egon Hotel har et kraftigt dansk islæt, da det drives af en dansk hoteldirektør med navnet Egon. Egon blev i sin tid hoteluddannet på et 5-stjernede Hotel Vier Jahreszeiten i Hamborg. At hotellet fik navnet Egon skyldtes, at alle andre kreative foreslåede hotelnavne skabte uønskede associationer. Det gjorde navnet Egon ikke. Så derfor blev navnet Egon Hotel valgt.

Hoteldirektøren valgte på baggrund af sit tilhørsforhold til Hamborg og havnen et hotellogo med maritimt udtryk: Et skibsrør på blå baggrund med en guldkrone i midten. Kronen, fordi hotellet er beliggende allerførst på Königsstrasse i umiddelbar forlængelse af Reeperbahn,

Egon Hotel er praktisk beliggende tæt ved offentlig transport hvis navn gennem en årrække var kendt for at tiltrække et bestemt klientel. Og skibsrøret fordi Hamborg er en af Europas største havnebyer.

I øvrigt er hotellets beliggenhed praktisk i forhold til offentlig transport. Fra S-Bahn er der direkte adgang til hotellet, og flere buslinjer har stoppesteder i umiddelbar nærhed.

Det kan anbefales at købe Hamburg Card, som er et fordelskort, der giver gratis adgang til U-Bahn, S-Bahn og busser samt mulighed for over 150 forskellige tilbud og aktiviteter. Priser fra 9,90 Euro.

Den bedste pizza

Med ankomst i Hamborg tidlig aften gik vi på jagt efter et spisested i nærheden. Der er masser af tilbud. Men hvad havde vi lyst til. Pizza – det skulle være nemt. Min praktiske rejsefælle havde allerede checket Tripadvisor på nettet og kom med et forslag. Udefra så indgangen til

Pizza Bande's facade ser frygtelig ud. Men indenfor serveres skønne pizzaer.

Pizza Bande i den nærliggende Lincolnstrasse ikke ret indbydende ud. Tværtimod, men vi vovede pelsen og kom ind i en "restaurant" møbleret med borde og stole, der mest af alt lignede noget, der var fundet på en genbrugsplads. Stedet var fyldt med gæster. Stemningen var hyggelig. Og det viste sig at pizzaerne simpelthen ikke kunne fås bedre. Pizza Bande kan absolut anbefales.

Peterstrasse – en lille perle

Et af to museer til komponisternes minde

hinanden i Peterstrasse ligger to museer til minde om komponisterne Johannes Brahms og Georg Philipp Telemann. Telemann var en af sin

Peterstrasse-kvarteret er et ganske lille område i Hamborg i bydelen Neustadt, hvor tiden på sin vis har stået stille. Området kaldes også komponistkvarteret. Johannes Brahms er født her i 1833. Lige overfor

Bag Peterstrasse er gamle bygninger nænsomt renoveret

tids mest ansete komponister, og han var ufattelig produktiv i 1700-tallet. De få brostensbelagte gader er indrammet af gamle bygninger i

røde mursten opført i 1700-tallet, og stedet er en af Hamborgs små perler, når man trænger til ro ovenpå en masse indtryk. Bygningerne er nænsomt renoverede, og på den anden side inde i en gård er der endnu en sirligt renoveret bygning, der er en del af en smuk have med springvand og beplantet med roser og stilhed. Kun et par gader fra Peterstrasse pulserer 2019-trafikken livligt. I gadebilledet cykler denne formiddag flere postbude rundt på deres gule cykler. Vi fik en lille snak med postbudet Herr Filanisch, der beredvilligt viste sin splinternye og praktiske el-postcykel frem, som postvæsenet betjener sig af i Hamborg.

Posten i Hamborg leveres med gule cykler

Sejltur på Alster og havnerundfart

Turen ned ad gaderne fra Peterstrasse til den trafikerede Jungfernstieg gik hurtigt. Midt foran Binnenalster, den mindre første sø, ligger den velbesøgte Alsterpavillon. Langs den brede kajkant ligger turbådene side om side og tilbyder 1-2 timers ture på de to Alster-søer.

Alsterpavillon er den ældste pavillon ved Jungfernstieg. Den åbnede i 1799 og har siden betjent tusindvis – måske millioner – gæster. I 1950'erne blev pavillonen renoveret og udvidet med en moderne tagkonstruktion og glasfacader. Den omkring hundrede meter lange og

brede trappe ved siden af Alsterpavillonen er som en invitation til at sætte sig ned for at nyde udsigten.

Med afgang fra kajen nedenfor den brede trappe sejler turbådene først forbi det høje springvand midt i søen og derefter under Kennedybrücke til den store Aussenalster. Langs søens østlige bred ligger flere af de store internationale hoteller. Snart dukker den første af mange sejlkubber op langs bredden, hvor grønne stier og skyggefulde træer danner en fin ramme foran mange villaer og palæ'er af anselige størrelser, der ligger side om side. Turbådens guide fortalte, at under et politisk topmøde i Hamborg for nogle år siden, turde byens ansete

hoteller ikke garantere for deltagernes sikkerhed. I stedet for valgte arrangørerne at indkvartere de betydningsfulde deltagere i en privat kæmpevilla.

Et andet af de meget store Alster-palæer er opført af en rigmand, der elsker havet. Hans trofæ-palæ er opført med store luksuslejligheder, hvis vinduer ud mod søen skal minde om hækken på en kæmpe cruiser. Og planterne i haven skal lede tankerne hen

Luksusejendom ved Alter, som skal ligne bagenden af en stor cruiser.

på skibets brusende kølvand! Hamburg har sine velhavere, men bag denne luksus kunne vi også notere os flere bittesmå telte under broen, som fortalte en anden historie om hjemløse, der må ty til en noget mindre bolig.

Langs modsatte bred troner The Fontenay Hamburg med skulpturelle runder former og blå glasfacader. Det er et hotel i den yderste luksusklasse i milliard-klassen, hvor en enkelt overnatning i suiten siges at koste fra omkring 20.000 kr. og opefter – uden morgenmad! Fontenay er en del af konsortiet The Leading Hotels of the World. Lidt nærmere på Jungfernstieg ses den amerikanske ambassade, som kaldes Little White house, fordi ambassaden i stil minder om Det hvide Hus i Washington.

Gang i den i containerhavnen

Mindst lige så imponerende som sejlturen på Alster er, lige så interessant er den to timer lange havnerundfart på Elben med afstikker ind i kanalerne i Speicherstadt. På turen kommer vi helt tæt på rækken af kæmpestore containerskibe. Mange kraner kører på skinner højt, højt oppe over vores lille turistbåd og er hele tiden i gang med at læsse containere på skibene. Tid er penge, og man får virkelig indtryk af, at der arbejdes hurtigt. Logistikarbejdet med at placere de tusindvis af containere på rette plads på skibene er afgørende for sikker sejlads. Hamborg er Europas tredjestørste havn, hvor der hver dag ankommer og sejler disse enormt store containerskibe. Hamborg Havn har kunnet mærke, at skibene i verdens containerflåde bliver større og større. Meget mindre logistik skal der til for at vi kan sejle ind i kanalerne i Speicherstadt. Vi behøver kun at kende tidspunktet på ebbe og flod. Men det er også vigtigt. Vandstanden mellem ebbe og flod er nemlig stor nok til, at der kun kan sejles sikkert i timerne ved flod. Vi både ser og fornemmer strømmen i kanalerne, hvor vandet allerede er begyndt at løbe tilbage ud i Elben.

HafenCity og Speicherstadt

Model af HafenCity – en ny bydel og et omfattende projekt

I Kesselhaus, der er Speicherstadt's nedlagte keddelhus ved en af kanalerne, er der Infocenter med café, hvor man kan se en model af hele Hafencity-området med alle nye og allerede eksisterende bygninger. Det er sjovt at se alle bygninger, kanaler og projekterede bygninger, som giver et fint overblik. Speicherstadt blev bygget fra 1883 til 1927, og området er det største lagerdistrikt i verden. De gamle bygninger står på tømmerhugfundamenter og egetræstammer. Nyere bygninger er dog opført på betonfundamenter. Overalt i denne bydel opleves gammelt og nyt i en spændende symbiose. Gamle lagerbygninger som moderne boliger. Det store Hafencity University Hamburg grundlagt i 2006 er et unikt universitet og det eneste universitet i Europa, der fokuserer på arkitektur og storbyudvikling. Universitetet er med sin imponerende arkitektur og design med til at skabe et unikt miljø. Ved buslinjens endestation hvor vejen også ender, er der byggepladser. Fra det enlige udsigtstårn har vi en flot udsigt over havnen og Hafencity.

Wunderland

I Wunderland ses alt i miniature. Her Peterskirken i Rom

I bygningen ved siden af Kesselhaus ligger en kendt og meget besøgt seværdighed: Wunderland. På flere etager er der med stor

fingerfærdighed og akkuratse bygget kæmpe landskabs-tableau'er med små huse, kendte bygninger og bjerge i miniformat. Mange af disse minilandskaber er udstyret med kørende modeltog og biler, der siger dyt-dyt og ambulancer der siger Ba-bu-Ba-bu. Røg står op fra et brændende hus og en lavine skrider ned fra en Alpetop. Samlet set et imponerende værk som både børn og voksne står længe og kigger på. Ny i udstillingen er en lufthavn, hvor man hører lyden fra et passagerfly, der starter og letter op i himlen (gennem en blød blå væg). Den unge miljøforkæmper Greta Thunberg er også kommet med i Wunderland stående på en smeltende isflage.

Elbphilharmonie

Elbphilharmonie er et mastodont byggeri og Hamborgs nye vartegn
Da det schweiziske arkitektfirma Herzog & de Meuron fik opgaven med at skabe Hamborgs nye vartegn – Elbphilharmonie – med tre koncertsale, hotel, restauranter, boliger og parkeringshus samt en offentligt tilgængelig udsigtsplatform, blev det undervejs i byggeriet kaldt en kæmpe skandale. Budgettet blev kraftigt overskredet. Byggeriet begyndte i 2007 og var tænkt afsluttet tre år senere. Men først med mere end seks års forsinkelse og en prisstigning på næsten omkring en 600 mio. Euro stod bygningen klar. Fra begyndelsen var

Op til 8. sal med en 82 meter lang rulletrappe

målet tænkt som et nyt vartegn for byen og skabe et kulturelt fyrtårn for alle byens borgere. Udgifterne løb løbsk. Først den 11. januar 2017 kunne Elbphilharmonie fejre indvielsen. Siden er besøgende valfartet til den kæmpestore bygning midt ude i Elben. Koncerthuset er en rød og bastant kolos med glasoverbygning og et bølgende tag, der er som et skib med stævnen rettet mod vest.

Alle kan opleve Elbphilharmonie hele dagen. Man henter en gratis Plazabillet i billetlugen og tager den 82 meter lange rulletrappe op til 8. sal. Herfra er der adgang ud i det fri til udsigtsplatformen, der løber hele vejen rundt om bygningen. Ovenover platformen er bygningen helt i glas med designede altanåbninger spredt ud.

Er bygningen smuk? Den er i hvert fald imponerende. Designet indenfor er smagfuldt – alle trapper er udført i lyst træ. Særlig attraktiv er Grosser Saal – den store koncertsal – hvor der siden åbningen har været afholdt masser af udsolgte, arrangementer, koncerter med verdenskendte dirigenter og kunstnere. Den tyskfødte modeskaber Karl Lagerfeld viste året før sin død en stor modeopvisning i en fyldt Grosser Saal. Hans modeller gjorde deres entre øverst oppe og spadserede ned langs stolerækkerne. Nytårsaften i år er der koncert med Hamborgs

egen Philharmonisches Staatsorchester, og helt forventeligt er der allerede udsolgt. Desværre er der kun adgang til Grosser Saal, hvis man har billet til en koncert. Grosser Saal er i sig selv en stor oplevelse i et unikt design med særprægede. Akustikken er fremragende, og det kan varmt anbefales at investere i en billet.

I dag synes byggeskandaler og budgetoverskridelser at være glemt. Bygningen er blevet en succes. Besøgende fra hele verden valfarter året rundt til Elbphilharmonie. Busser holder i lange rækker nedenfor bygningen, og der er godt fyldt på udsigtsplatformen hver dag i hele åbningstiden.

Udsigten ud over Elben til de mange kraner i container-havnen og til byens tårne er betagende.

Besøget i Elbphilharmonie var hele turen til Hamborg værd!

James Bond og skiløb

“My name is Bond, James Bond!” Denne replik kender enhver, der har set en James Bond-film. Færre husker, at det var i skiområdet ved Schilthorn i Schweiz, som lagde vinterkulisser til den syvende James Bond-film i 1969. James Bond har ydet et afgørende bidrag til Schilthorns

verdensomspændende omdømme. Bjerget med den fantastiske alpeudsigt er i dag en af de største attraktioner i Jungfrau-regionen. Ved foden af Schilthorn ligger Mürren den hyggelig lille bjerglandsby. Øverst i terrænet ligger den futuristisk byggede restaurant på Schilthorn. Stedet havde overbevist skaberne af Bond-filmen "In Her Majesty's Secret Service, at herfra måtte det nervepirrende skiløb filmes på den imaginære Piz Gloria. Filmen blev en succes ligesom udsigten også er det. Fra toppen er der et storslået panoramavue over 360 grader med den verdensberømte Alpine Triangel: Eiger, Mönch og Jungfrau til Mont-Blanc og Schwarzwald. I filmen erstattede skuespilleren George Lazenby Sean Connery. I øvrigt den eneste film, George Lazenby medvirkede i, og i hvilken James Bond bliver gift. De fleste Bond-eksperter er dog enige om, at Sean Connery står for den bedste fremstilling af agent 007. Han vendte tilbage som agent 007 to gange.

I Mürren-Schilthorn åbner skisæsonen med skilifter og skiområde den 16. november.

Denne vinter er Kidssløjpe en ny løjpe til skiløb for familier med små børn i Allmendhubel. Ungerne vil elske at løbe på ski over bølger og hop, gennem tunneler, omkring kringlede sving og forbi forhindringer. Den nye skipiste er det perfekte sted at introducere mindre børn til snesport, skisport og gøre dem fortrolige med terrænet og udvikle deres færdigheder på ski.

Nede i Mürren er skiskoleområdet for begyndere nyrenoveret. Det ligger for foden af Allmendhubel kabelbane lige i centrum af Mürren landsby. Den blide hældning omfatter nu et nyt Magic Carpet transportbånd, der kører langs den eksisterende lift, og det nye design vil er en stor hjælp for begyndere i deres første sving og give dem fortrolighed med terrænet. For de erfarne skiløbere er der off-pist løb oppe fra toppen Schilthorn – ligesom området har pister i alle farver.

James Bond-sekretæren Miss Money Penny er stadig på toppen. Skigæster kan nyde deres Money Penny dessert-buffet i Schilthorns 360-grader roterende restaurant Piz Gloria.

Info: Mürren Tourismus, 3825 Mürren, tel. +41 (0)33 856 86 86 og +41 (0)33 856 86 96 - info@muerren.swiss

Eksotisk cykelferie på Acorerne

Turismo de Portugals har igangsat en stor satsning på at kommercialisere landets utallige vandre- og cykelruter. På hjemmesiden findes alle de største ruter på sites Portuguese Trails, hvor man også kan finde informationer om, hvordan man finder ruterne, booker overnatning undervejs, sværhedsgrader, gode råd og tips og en masse mere.

Hvorfor ikke vælge en eksotisk cykelferie på Acorerne.

Portugals turistinformation inviterer dig til at opdage øerne på Azorerne gennem et netværk af stier med forskellige funktioner, der er tilpasset deltagerens forskellige deltagers smag og evner – og i hvilken form man er. På Acorerne foreslår man ruter på 4 af øerne, der viser det bedste af de forskellige cykelmuligheder. Langs veje flankeret af Cryptomeria og hortensiaer, kombinerede stier, der overspænder søerne eller eventyrene på de tekniske spor, der kommer ned i den endemiske skov, har besøgende mulighed for at udforske nogle af øernes mest ikoniske pletter.

Info: fås på linket <https://www.portuguesetrails.com/en>

Som besøgende oplever man den skønneste udsigt på Acorerne.

SAS TRAVEL CLUB´S BILUDLEJNINGSPARTNER på Costa del Sol

15 % rabat på billejen hos
HELLE HOLLIS som medlem af SAS TRAVEL CLUB

HUSK! Bil skal bestilles via SAS TRAVEL CLUB for at få den rabat som
fratrækkes ved betaling af lejen.
Leje prisen indeholder

- Fri km, fuld kaskoforsikring med selvrisiko, personlig ulykkesforsikring og 16% moms.
- Gratis courtesy bus service til hovedkontor ved Malaga lufthavn (800meter) eller benyt
- Lufthavns Ekspress Service, hvor du får bilen leveret til Malaga ankomsthall. (Service gebyr 15•) Lejekontrakten er forberedt på forhånd så der er ingen ventetid. Denne service skal forudbestilles.
- Afdelingskontor i Fuengirola
- Stort udvalg af nye bilmodeller

For at få 15% rabat gør du følgende:

1. Gå ind på www.hellehollis.com og find den bil som passer til dit behov. Der er små biler, familiebiler, mini busser og sportsvogne.
2. Få tilsendt et skema fra klubben eller få det på www.sastravel.dk. Gå ind på tilbud, klik på Helle Hollis logo, så kommer skemaet frem og kan udprintes.
3. Udfyld skema og send det til SAS TRAVEL CLUB .
4. Du modtager herfra bekræftelse på din booking.
5. Har du ikke adgang til internet sender klubben dig et skema og yderligere information.

Reservation for IKKE-MEDLEMMER

Ring til dansk lokal takst: Tel. 46 907 907 Fax + 34 95 224 51 86
www.hellehollis.com

MEDLEMSSKAB Sendes til kontoret, se adresse på forsiden.

Indmeldelses - Blanket		Månedlig kontingent 22,00 kr	
Funktionær nr./ Timeløn nr./		Afdelings kode:	
Ansattes navn:			
Privat adresse.			
Post nr.:		By:	
Privat tlf. nr.:		E-mail adresse:	
Medlem af SAS CLUB		Ja:	Nej:
Dato:		Underskrift:	

MEDLEMSSKAB er **BINDENDE** for et helt år. **UDMELDELSE** skal altid ske skriftligt.

HUSK at meddele kontoret ændring af adresse, afd og e-mail

Man skal være medlem af SAS klubben.

Når du går på pension eller efterløn kan du stadig være medlem til reduceret kontingent. (204,00 kr. årligt) og man behøver ikke være medlem af SAS klubben

Benyttelse af særlige fordele gennem SAS Travel Club, sker ved henvendelse til kontoret, som har åben hver tirsdag mellem kl. 11 og 15

Fordele som kan nævnes, rabat på ferie lejligheder, og hoteller verden over, billig og sikker leje af udlejnings biler, så som Hertz, Avis men også Helle Hollis som klubben har en særlig aftale med i Malaga.

På kontoret sidder Kirsten Holmberg, klar til at hjælpe dig, med diverse bestillinger og hjælp til køb af flybilletter. m.m.